

Innhold

Forord	11
Kapittel 1	
Hvordan forstå kroppsøving - når faget oppfattes så ulikt?	15
<i>Erlend Ellefsen Vinje, Vegard Aaring og Joar Skrede</i>	
Bakgrunn	15
Metode	19
Hvordan kan kroppslig læring forstås - og hvilken forståelse er naturlig å koble til den nye læreplanen i kroppsøving?	20
Skal elevene lære seg idretter og nye ferdigheter i kroppsøving - og hva er eventuelt forskjellen på «å lære» og «å gjennomføre» idrettsaktiviteter?	24
Hva fant Laxdal?	24
Hva fant Erdvik?	27
Nye funn i relasjon til føringer i den nye læreplanen	28
Å lære at det kan være gøy å være i aktivitet - en relevant komponent når det gjelder læring i faget?	33
Vil det etter innføringen av ny læreplan i kroppsøving være lettere å forstå faget?	34
Litteratur	35
Kapittel 2	
Hva er egentlig nytt i kroppsøving?	38
En tekstanalyse av Utdanningsdirektoratets støtteskriv til ny læreplan	
<i>Erlend Ellefsen Vinje og Joar Skrede</i>	
Innledning	38
Bakgrunn	39
Metode	42
Resultater	42
Analyse og diskusjon	43
Uklart meningsinnhold i skrevet	43

Er «det nye» i kroppsøving (stort sett) gammelt nytt?	46
Uklart kunnskapsgrunnlag for fagets nye retning og uklare definisjoner	51
Hva betyr et mindre idrettsrettet fag – og har faget vært for idrettsrettet?	52
Manglende trivsel i kroppsøving?	55
Avslutning	56
Litteratur	58

Kapittel 3

Hvordan oppfatter kroppsøvlingslærere at undervisningspraksisen vil kunne påvirkes av fagfornyelsen?

<i>Steinar Brattenborg, Vegard Aaring, Ingvild Kvikstad og Erlend Ellefsen Vinje</i>	
Bakgrunn	62
Skoleeier/kommune	62
Skoleledelsen og kollegiet	63
Den enkelte lærer	64
Sentrale endringer i styringsdokumenter	65
Føringer for undervisningspraksis	66
Føringer for vurderingspraksis	68
Metode	70
Utvalg	70
Intervjuguide	71
Moderator	71
Transkribering	71
Metodiske overveielser	72
Resultat og diskusjon	72
Ulike erfaringer med arbeidsprosessen før innføringen av ny læreplan	72
Ulike overordnede forståelser av fagets formål og implikasjoner ved ny læreplan	75
Noen vil endre fagets innhold, men få oppfatter faget annerledes	76
Usikkerhet rundt vurderingspraksis	79
Avslutning	81
Litteratur	82

Kapittel 4

Hvilke kroppsøvlingslærere vil rektorene ha?

<i>Erlend Ellefsen Vinje, Fredrik Lie Haugen og Joar Skrede</i>	
Innledning	86
Metode	90

Resultater	92
Relasjonskompetanse og evne til å engasjere seg og andre - viktigst også for kroppsøvingslæreren	92
Uenighet rundt behovet for og nødvendigheten av (god) motorisk og idrettslig egenferdighet og aktiv deltakelse	94
Uenighet knyttet til viktigheten av eventuelle manglende svømmeferdigheter	96
Type funksjonsnedsettelse er vesentlig for rektorenes vurdering av egnethet	98
Avsluttende refleksjoner	99
Litteratur	102

Kapittel 5

Livsmestring og kroppsøving - et filosofisk perspektiv	104
<i>Jens E. Birch og Rein M. Jensen</i>	
Livsmestring i skolen - hvorfor det?	105
Mening og livet	107
Døden - ikke noe for oss?	110
Nietzsche - nihilisme, verdi- og handlingsvalg	111
Livsmestring i skolehverdagen	115
Avslutning	119
Litteratur	121

Kapittel 6

Dannelse som didaktisk begrep i kroppsøving	123
<i>Berit Engebretsen</i>	
Bakgrunn	123
Hvordan forstå dannelse?	128
Kroppslig dannelse	128
Sentrale begrep i Klafkis (2001) dannelsesteoretiske perspektiv	131
Dannelse og samfunn	132
Kroppsøving, dannelse og samfunn	133
Dannelse som sammenheng mellom tre grunnleggende egenskaper: selvbestemmelse, medbestemmelse og solidaritet	135
Selvbestemmelse, medbestemmelse og solidaritet i kroppsøving	136
Tre sentrale momenter ved begrepet allmenndannelse	138
Kroppsøving og allmenndannelse	139
Tidstypiske nøkkelproblemer	140
Kroppsøving og de tidstypiske nøkkelspørsmålene	141

Prestasjonsbegrepet	143
Oppsummering	145
Litteratur	146

Kapittel 7

Subjektiv vurdering er rettferdig vurdering	148
--	-----

Jens E. Birch

Det objektive og det subjektive	148
Hva er rettferdighet?	151
Moderne vitenskap, metoden og objektivitet	152
Gadamer, forståelse og sannhet	154
Vurdering som forståelse	157
Subjektiv og rettferdig vurdering - en oppsummering	163
Litteratur	165

Kapittel 8

Bør karakterer avskaffes i kroppsøving?	166
--	-----

Erlend Ellefsen Vinje, Steinar Brattenborg og Joar Skrede

Bakgrunn	166
Nødvendige kriterier for en rettferdig karaktersetting	170
Metode	172
Diskusjon	172
Elevenes forutsetninger	172
Innsats	176
Elevenes framgang	179
Elevenes fagkompetanse: manglende progresjon og uklar ferdighetsrelevans gjør kompetanseinnholdet uklart	182
Oppsummering og konklusjon - med et blick på hva som kan skje hvis karakterene avskaffes	185
Avslutning	188
Litteratur	188

Kapittel 9

Modellbasert praksis - én visjon for fagfornyelse i kroppsøving	191
--	-----

Mats Hordvik og Vegard Aaring

Innledning	192
Utfordringene i norsk og internasjonal kroppsøving	193
Fagfornyelsens uttalte visjon for kroppsøving	194

Modellbasert praksis	195
Internasjonal og nasjonal forskning på modellbasert praksis	197
Internasjonal forskning	197
Norsk forskning	198
Utvikle en modellbasert praksis	207
Balansere de pedagogiske modellenes foreskrevne innhold	208
Elevsentrert vs. lærersentrert	209
Sentrale didaktiske refleksjoner	210
Et eksempel på hvordan modellbasert praksis kan se ut i norsk kroppsøving	211
Én visjon for fornyelse i kroppsøving og lærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag	215
Oppsummering	217
Litteratur	217
Vedlegg	223
Forfatteromtaler	227